

Кондратенко В. С.
студентка ІПКОЮ, 1 курс, 2 група,
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого,
науковий керівник – **Уманець О. В.**
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого,
кандидат мистецтвознавства, доцент,
доцент кафедри культурології

ТВОРЧІСТЬ ЛІНИ КОСТЕНКО ЯК ВІДБИТТЯ ДУХОВНИХ ПРОБЛЕМ БУТТЯ НАЦІЇ

Ім'я Ліни Костенко – синонім унікальної творчої біографії, приклад стоїчного відсторонення від літературних буднів і свят. В її поезіях поєдналися жіноча таємничість і мудрість, патріотизм, філософська глибина та чистота думок. Без її творів – «Проміння землі», «Вітрила», «Мандрівки серця», «Маруся Чурай» та «Берестечко» – гуманітарна аура української нації [2] неможлива, вони несуть нам усвідомлення власної гідності без якого неможливе національне самоусвідомлення. Більшість дум і помислів поетеси присвячені долі народу, якій пройшов важкі визвольні випробування, але залишився духовно незнищеним. Водночас поетеса вимоглива до свого народу, вона бачить його помилки й слабкі сторони, віддано любить його [1, с. 287].

Поетичний голос Л. Костенко застерігає націю від забуття та втрати своєї історичної пам'яті. Особливо яскраво це виражено в романі у віршах «Маруся Чурай». Оповідь про життя дівчини, доля якої нерозривно переплетена з долею України, містить у собі й наказ через віки через віки – не забувати свою славу історію, і захоплення мальовничою українською природою, і скорботу народу за часів національно-визвольної війни. Тривалий

час допрацьовувала поетеса створений в 1966–1967 рр. історичний роман «Берестечко», який був опублікований за часів незалежності України. Роман піднімав наріжні для української нації питання щодо причин складності державотворення, сутності трагічних віх української історії, історичного досвіду, що його набув український народ у результаті поразки під Берестечком та надав імпульс до «розкриття філософії поразки як науки : «ніяка перемога так не вчить [1, с.292].

У поезії Л. Костенко чутно «голос» пущеного хронометра. «Хода» часу в неї то неквапно-розмислова – « І засміялась провесінь: – Пора! », то важка, як сама вічність – «дивлюсь: мій прадід, і пра-пра пра-пра – усі ідуть за часом, як за плугом» [3, с. 119]. У вірші передається звертання до «колективного образу» поколінь, які змінюються, і до зримого архетипу плуга, що асоціюється з важкою землеробською працею поті чола [1, с. 290].

Л. Костенко зробила вагомий внесок в національну історію, ставши на ниві життя свого народу «довічною жницею». В історію літератури вона входить як поетеса всього світу. Сповненість творів Л. Костенко паралелями та асоціаціями з різними культурами робить її поезію, зокрема драматичні поеми («Скіфська одісея», «Сніг у Флоренції»), закоріненою углиб віків і в світовий контекст і водночас напрочуд свіжою, неповторною та сучасною [1, с. 290]. Завдяки цій полікультурності творчість поетеси має основу цінності, які «мають найвищу та позачасову значущість для людини та людства, детермінують зразки і стандарти поведінки, позначені варіативністю змістовного наповнення та особистісного осмислення в різні історико-культурні епохи при збереженні статусу визначальних, сенсоутворюючих чинників людського буття» [4, с. 180]. Творчість Л. Костенко є тим сенсоутворюючим чинником національної культури, який стверджує одвічні цінності як єдиний шлях вирішення духовних проблем буття нації.

Література

1. Українки в історії / За ред. В. Борисенко. – Київ: Либідь, 2004. – 328 с.
2. Костенко Л. Гуманітарна аура нації або дефект головного дзеркала / Костенко Л. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2001. – 52 с.
3. Костенко Л. Триста Поезій. Вибрані вірші / Л. Костенко. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2015. – 416 с.
4. Стасевська О. А. Модернізація морально-ціннісних пріоритетів за умов соціокультурної трансформації українського суспільства / О. А. Стасевська, О. В. Уманець // Філософія в сучасному світі: Матеріали міського науково-практичного семінару, 17–18 листопада 2017 р. // Ред. кол. Я. В. Тараросв, А. В. Кіпенський, Л. В. Перевалова [та ін.]. – Харків: «Точка», 2017. – С. 180–182.

Міністерство освіти і науки України
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого
Кафедра культурології

ДУХОВНА КУЛЬТУРА УКРАЇНИ
ПЕРЕД ВИКЛИКАМИ ЧАСУ
(до 150-річчя заснування «Просвіти»)

Тези доповідей учасників
Всеукраїнської науково-практичної конференції

м. Харків, 23 квітня 2018 р.

Харків
«Право»
2018

УДК 008(477)
Д85

Редакційна колегія:
*А. П. Гетьман (голова), В. О. Лозовой, О. В. Уманець,
Г. С. Савченко, О. А. Стасевська*

Д85 **Духовна** культура України перед викликами часу (до 150-річчя заснування «Просвіти») : тези доп. учасників Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 23 квіт. 2018 р.). – Харків : Право, 2018. – 212 с.

ISBN 978-966-937-408-0

Збірка містить тези доповідей учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції «Духовна культура України перед викликами часу (до 150-річчя заснування «Просвіти»)», в яких висвітлені актуальні питання духовного буття сучасної України, національної ідентифікації та збереження культурної пам'яті.

Відповідальність за достовірність наданих матеріалів несуть автори.

УДК 008(477)

ISBN 978-966-937-408-0

© Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2018
© Оформлення. Видавництво «Право», 2018